

Dosarul nr. 2ra-1760/20
nr. 2ra-95/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Pulbere)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secrieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Agenția „Moldsilva”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva”
împotriva lui Bernavschi Grigore cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de
întârziere și rezilierea contractului de arendă,
împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 16 august 2016, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Bernavschi Grigore cu privire la rezilierea contractului de arendă a
fondului forestier în scop de recreere nr. 69 din 02 iulie 2010, încasarea datoriei în
mărime de 105 016,59 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 38 495 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 iulie 2010 a încheiat cu pârâțul
Bernavschi Grigore contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de
recreere nr. 69. Conform prevederilor contractului menționat, reclamanta a transmis
pârâțului în arendă terenul forestier cu suprafața de 6,74 ha, situat în cadrul
Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, ocolul silvic Vadul lui Vodă, în
scop de recreere, iar ultimul urma să-i achite anual plata pentru arendă în mărime de
29 993 de lei prin transfer, nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor.

A menționat că având în vedere că în urma neonorării de către pârâțul
Bernavschi Grigore a obligațiilor asumate s-a acumulat o datorie în mărime de 105
016,59 lei. Epuizând căile extrajudiciare de soluționare a litigiului, reclamanta s-a
adresat cu prezenta acțiune în judecată.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza art. 572, 602 și 619 Codul civil.

A solicitat Agenția „Moldsilva”, rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 69 din 02 iulie 2010, încasarea de la Bernavschi Grigore a datoriei în mărime de 105 016,59 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 38 495 de lei.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral. S-a reziliat contractul nr.69 din 02 iulie 2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Bernavschi Grigore. S-a încasat de la Bernavschi Grigore în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în mărime de 105 016,59 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 38 495 de lei. S-a încasat de la Bernavschi Grigore în beneficiul statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 4 305,35 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 martie 2020, în termenul legal, Bernavschi Grigore a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate.

Prin decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Bernavschi Grigore, s-a casat hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, prin care s-a dispus a rezilia contractul nr.69 din 02 iulie 2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Bernavschi Grigore.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Bernavschi Grigore la buget taxa de stat în sumă de 100 de lei, și de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul lui Bernavschi Grigore cheltuielile, legate de achitarea taxei de stat în apel în sumă de 3 304 lei.

La 9 noiembrie 2020, Agenția „Moldsilva” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat și a încălcat normele de drept material și procedural, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, a interpretat eronat legea precum și probele prezentate.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept. La fel, a pretins aprecierea arbitrară a probelor și interpretarea eronată a legii, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Recurenta a afirmat că instanța de apel ca rezultat al aprecierii probelor, contrar prevederilor art. 130 alin.(4) Cod de procedură civilă, nu a motivat admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și nu a argumentat preferința unor probe față de altele.

De asemenea, a indicat că consideră inadmisibilă concluzia instanței de apel precum că actul de predare-primire a terenurilor fondului forestier din 29 decembrie 2014, nu ar fi suficient pentru confirmarea faptului că arendașul a primit spre folosință terenul conform contractului de arendă nr. 69 din 02 iulie 2010.

La 25 noiembrie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-1760/2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data

recepționării (f.d.187), care a fost recepționată la 30 noiembrie 2020 și 05 decembrie, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 188-189).

Astfel, la 20 ianuarie 2021, Bernavschi Grigore a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibil, cu menținerea deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 12 octombrie 2020 (f.d. 176), însă lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 9 noiembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecății, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

În conformitate cu articolul 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În temeiul art. 432 alin. (2) lit. a) și c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care

instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecății.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, la 02 iulie 2010 Agenția „Moldsilva” a încheiat cu Bernavschi Grigore contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 69. Conform prevederilor contractului menționat, reclamanta a transmis pârâtului în arendă terenul forestier cu suprafața de 6,74 ha, situat în cadrul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, ocolul silvic Vadul lui Vodă, în scop de recreere, iar ultimul urma să-i achite anual plata pentru arendă în mărime de 29 993 de lei prin transfer, nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor.

Prin cererea de chemare în judecată depusă împotriva lui Bernavschi Grigore, reclamanta a solicitat rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 69 din 02 iulie 2010, încasarea de la Bernavschi Grigore a datoriei în mărime de 105 016,59 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 38 495 de lei.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral. S-a reziliat contractul nr. 69 din 02 iulie 2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Bernavschi Grigore. S-a încasat de la Bernavschi Grigore în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în mărime de 105 016,59 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 38 495 de lei. S-a încasat de la Bernavschi Grigore în beneficiul statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 4 305,35 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut prevederile art. 512 alin. (1), 514, 911 alin. (1), 747 alin. (1) și 748 alin. (1) Cod civil, pct. 52 al Regulamentului privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 187/20.02.2008.

Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, prin decizia din 22 septembrie 2020, a admis apelul declarat de Bernavschi Grigore, a casat hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, prin care a dispus a rezilia contractul nr.69 din 02 iulie 2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenției „Moldsilva” și Bernavschi Grigore.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Bernavschi Grigore la buget taxa de stat în sumă de 100 de lei, și de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul lui Bernavschi Grigore cheltuielile, legate de achitarea taxei de stat în apel în sumă de 3 304 lei.

La adoptarea unei asemenea soluții, prin prisma art. 747 alin. (1), 911 alin. (1), 913 Cod civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), pct. 4, 9 din

Regulamentul privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187/20.02.2008, în coroborare cu circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel a considerat că, concluzia instanței de fond este una neîntemeiată, or argumentele expuse în apel sunt fondate, în prezenta speță Colegiul constatând cert că instanța de fond a soluționat eronat cauza.

În acest context, instanța de apel a reținut că, este neîntemeiată concluzia primei instanțe precum că în speță se constată că arendașul a primit în posesie și folosință terenurile menționate în contractul de arendă din 02 iulie 2010, or, faptul nesemnării actului de predare-primire nu constituie temei pentru recunoașterea acestui contract ca fiind neexecutat, în timp ce nici arendașul nu a invocat pretenții proprietarului în vederea predării acestor bunuri sau rezilierii contractului ca urmare a neîndeplinirii acestuia.

În acest context instanța de apel a notat că în condițiile în care la materialele cauzei lipsesc probe concludente din care să rezulte transmiterea efectivă de către Agenția „Moldsilva” a terenului în arendă având în vedere că aceasta poate fi confirmată doar printr-un act de predare-primire a terenului semnat de părțile contractante, se constată că arendatorul Agenția „Moldsilva” nu și-a executat obligația contractuală privind transmiterea în posesie și folosință a terenului fondului forestier.

Astfel, Colegiul a atestat că la caz, sunt întrunite temeiurile legale de reziliere a contractului de arendă din speță, astfel că contractul nr.69 din 02.07.2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Bernavschi Grigore urmează, a fi reziliat, având în vedere că s-a constatat în neexecutarea de către Agenția „Moldsilva” a obligației contractuale de transmitere în arendă a terenurilor fondului forestier cu suprafața de 6,74 ha în parcela 96 subparcelele F, K, I, J, M, O din ocolul silvic Vadul lui Vodă al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău pentru realizarea folosințelor silvice după cum urmează, în scop de recreere.

Instanța de apel a concluzionat asupra netemeinicii hotărârii instanței de fond și în partea admiterii pretențiilor privind încasarea din contul lui Bernavschi Grigore în beneficiul Agenției „Moldsilva” a datoriei în mărime de 105 016,59 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 38 495 de lei, reținând în acest sens că neexecutarea de către Agenția „Moldsilva” a obligației sale corelative privind transmiterea în temeiul contractului de arendă a terenurilor, a dus în temeiul art. 705 alin. (1) Codul de procedură civilă la apariția dreptului lui Bernavschi Grigore, de a refuza executarea obligației sale corelative pentru a achita plata arendeii.

Instanța de recurs constată, însă, că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat legea și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia temeinicii integrale a acțiunii înaintate de către Agenția „Moldsilva”.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 512 alin. (1) Cod civil, în vigoare la data stingerii situației juridice, conform căruia, în virtutea

raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Iar potrivit art. 572 alin. (1) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Totodată, potrivit prevederilor art. 514 Cod civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii”.

În conformitate cu prevederile art. 911 alin. (1) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), arenda este contractul încheiat între o parte – proprietar, uzufructuar sau un alt posesor legal de terenuri și de alte bunuri agricole (arendator) – și altă parte (arendaș) cu privire la exploatarea acestora pe o durată determinată și la un preț stabilit de părți.

Conform prevederilor art. 747 alin. (1) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), rezilierea operează numai pentru viitor.

Iar potrivit art. 748 alin. (1) al aceleiași legi, dacă motivul rezilierii constă în neexecutarea unei obligații contractuale, rezilierea este admisibilă numai la expirarea fără rezultat a unui termen de remediere (termen de grație) sau după o somație rămasă fără efect. Dispozițiile art. 709–711 se aplică în modul corespunzător.

Potrivit pct. 52 al Regulamentului privind arenda fondului forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 187/20.02.2008, contractul de arendă își pierde puterea juridică și se reziliază la încălcarea de către arendaș a condițiilor stipulate în contractul de arendă, a prevederilor legislației silvice și a Legii regnului animal.

Cu referire la dispozițiile legale menționate, instanța de recurs la caz constată că, la 02 iulie 2010 între Agenția ”Moldsilva” și Bernavschi Grigore a fost încheiat contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 69, potrivit căruia prima s-a obligat să transmită în arendă terenurile fondului forestier cu suprafața de 6,74 ha în parcela 96 subparcelele F, K, I, J, M, O din ocolul silvic Vadul lui Vodă al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, iar Bernavschi Grigore, la rândul său, s-a obligat să achite anual plata pentru arendă în sumă de 29 993 lei. (f.d. 5-8)

La 29 decembrie 2014 a fost semnat Actul de predare-primire a terenurilor fondului forestier, potrivit căruia Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău, în persoana lui Boaghe Dionisie a predat, iar Bernavschi Grigore a primit în arendă terenul fondului forestier conform contractului nr.69 din 02 iulie 2010.(f.d.11)

Așadar, se va reține că, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 1001-1004 din 28 mai 2019, semnătura de la rubrica ”A primit” în actul de predare-primire a terenurilor fondului forestier din 29 decembrie 2014, prin care Întreprinderea de Stat pentru Silvicultură Chișinău, în persoana lui Boaghe Dionisie, transmite terenul fondului forestier, în arendă, iar Bernavschi Grigore îl primește, a fost executată nu de Bernavschi Grigore, dar de către o altă persoană, prin procedeul imitării acesteia din memorie. (f.d.103-107).

Totodată, din materialele cauzei urmează că după încheierea contractului de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 69 la data de 02 iulie 2010, Bernavschi Grigore, după ce a achitat Agenției ”Moldsilva” plata pentru

arenda terenului fondului forestier în sumă totală de 89 976,82 de lei, a încetat efectuarea achitărilor, acumulând o restanță în mărime de 105 016,59 de lei, compusă din 15 037,59 de lei datorie pentru anul 2013 și câte 29 993 de lei datorie pentru anii 2014 - 2016. (f.d.14,15).

În această ordine de idei, Colegiul notează că, între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Or, potrivit pct. 23 al contractului de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 69 din data de 02 iulie 2019, prezentul contract intră în vigoare din data semnării lui, terenul fondului forestier dat în arendă va fi transmis de către entitatea subordonată în termenul rezonabil. (f.d.8)

La fel, pct. 3 al contractului de arendă menționat stabilește că, (...) arendașul depune anual plata pentru arendă în sumă de 29 993 de lei (...). Suma indicată se transferă în termen de 7 zile lucrătoare după încheierea contractului pentru perioada rămasă a anului curent și anual, nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor (...) (f.d.5)

Totodată, conform pct. 13 din contract, pentru nerespectarea sau executarea neadecvată a obligațiilor contractuale de arendă a terenurilor în scop de recreere, inclusiv pentru modificarea și rezilierea contractului pe cale unilaterală, partea vinovată plătește celeilalte părți despăgubire în mărimea și modul stabilit în conformitate cu legislația în vigoare. (f.d.7).

În atare circumstanțe, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe precum că, în măsura în care contractul intră în vigoare din data semnării lui și obligația de plată a arendașului este la fel, prevăzută de la momentul încheierii contractului.

Astfel, se va nota că în cazul în care entitatea subordonată arendatorului, în termenul rezonabil, nu a semnat actul de predare-preluare în arendă a terenurilor fondului forestier, arendașul era în drept să ceară aceste terenuri, precum și repararea prejudiciilor cauzate prin tergiversare, ori să ceară rezilierea contractului și repararea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea contractului de arendă.

În această ordine de idei, Colegiul notează că, în speță se constată că arendașul a primit în posesie și folosință terenurile menționate în contractul de arendă din 02 iulie 2010, or, faptul nesemnării actului de predare-primire nu constituie temei pentru recunoașterea acestui contract ca fiind neexecutat, în timp ce nici arendașul nu a invocat pretenții proprietarului în vederea predării acestor bunuri sau rezilierii contractului ca urmare a neîndeplinirii acestuia.

Or, din materialele dosarului, cert rezultă că Bernavschi Grigore a achitat Agenției "Moldsilva" în temeiul contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere nr. 69 din 02.07.2010 plata pentru arenda terenului fondului forestier pentru anii 2010-2012 și parțial 2013 în sumă totală de 89 976,82 lei, fără a invoca rezerve cu privire la lipsa actului de predare-primire.

De altfel, dacă pârâtul nu avea în folosință terenurile menționate, acesta nu efectua plata menționată supra, or, o situația contrată este alogică.

În acest aspect, prima instanță just a admis argumentul Agenției „Moldsilva” susținut la examinarea cauzei în fond, precum că la caz, sunt întrunite temeiurile

legale de reziliere a contractului nr.69 din 02 iulie 2010 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, încheiat între Agenția „Moldsilva” și Bernavschi Grigore.

În conexiunea celor relatate, și reținând că, Bernavschi Grigore, nu a prezentat probe care ar confirma faptul lipsei datoriei față de Agenția „Moldsilva”, instanța de recurs concluzionează că pretenția referitor la încasarea datoriei în mărime de 105 016,59 de lei este întemeiată și just a fost admisă de prima instanță.

Sub un alt aspect, instanța de recurs relevă prevederile art. 619 alin. (1) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), potrivit căroră obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În aspect de drept, prin obligație pecuniară se înțelege acea obligație, în virtutea căreia debitorul este obligat în baza unui contract sau a unei obligații extra contractuale prevăzute de Codul civil, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă, adică utilizează banii ca mijloc de probă.

Prin urmare obligația pârâtei de a achita anual plata pentru arendă reprezintă o obligația pecuniară a acesteia.

Dobânda prevăzută la art. 619 Cod civil, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine.

Prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs constată că, prin neachitarea plăților anuale pentru terenurile arendate, Bernavschi Grigore a folosit mijloacele financiare ale Agenției „Moldsilva”.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de recurs atestă că, dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 69 din 02.07.2010.

În temeiul art. 619 alin. (2) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 617 alin. (2) lit. a) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), nu este necesară somație în cazul în care, este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației.

Prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs constată că, Bernavschi Grigore, urma în conformitate cu prevederile contractuale să efectueze plata anuală pentru arendă nu mai târziu de 01 martie a fiecărui an viitor.

Având în vedere dispozițiile legale citate, și ținând cont că, la caz, dobânda de întârziere constituie 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585, Colegiul concluzionează că prima instanță just a admis integral pretenția Agenției „Moldsilva” și a încasat, potrivit descifrării modalității de calcul a dobânzii de întârziere (f.d.16-19) în acest sens, suma de 38 495 de lei.

În context, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta cerere.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Agenția „Moldsilva”.

Se casează integral decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva lui Bernavschi Grigore cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și rezilierea contractului de arendă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Galina Stratulat